

280×90 m-es területen nagyobb intenzitással jelentkező rézkori (badeni kultúra), bronzkori és római kori (szarmata) kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

Hármas-határ (KÖH 87681): A lelőhely Egerlövőtől ÉNy-ra, 2,2 km-re, a megyehatáron helyezkedik el, egy mocsaras terület K-i partján kiemelkedő enyhe dombon. A lelőhely területének egy része Heves megyébe esik. A terület mezőgazdasági művelés alatt áll; a bejáráskor frissen tárcsázott búzatarló borította, mely közepesen jó látási viszonyokat biztosított. 290×90 m-es területen közepes intenzitással jelentkező rézkori és római kori (szarmata) kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

Munkatársak: Fekete László, Király Ágnes, Miskolczi Melinda, Simon József, Galkó József, Toronya Zsolt, Gregóczki Gergő és Nagy S. József.

TÓTH KRISZTIÁN

220. Mezőnagymihály, Farkas-tanya (Névtelen halom) (KÖH 16107)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) **U, B, Sza, Á, Kk, Kú**
A lelőhely területén a Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei területein projekt (KEOP-3.1.2./2F/09-11-2013-0041), 8. alprojekt keretében végeztünk kutatásokat 2014 szeptemberében és októberében.

Extenzív terepbejárást 30 ha területen végeztünk, amiből növényzeti fedettség miatt 8,5 ha volt vizsgálható. Ennek alapján a terület K-i felén egy, az Árpád-kortól a 16. század végéig lakott település található, Ny-i felén pedig bronzkori, majd az ugyanide települt szarmata település. A terület É-i sarkában szórványos neolitikus település nyomaira bukkantunk.

A középkori település temploma a vizsgált terület DK-i részén található, egy, a környezetéből markánsan kiemelkedő dombon. Létét a felszínen nagy mennyiségben található kövek jelzik. A templomhoz tartozó temetőből származó csontok főként a K-i és a Ny-i oldalon kerültek elő. A templom környezetében minimális mennyiségű kerámia volt található, a műszeres leletfelderítés során viszont erről a területről a templomokra és temetőkre jellemző fémanyag nagy számban jelentkezett (gyűrűk, pénzék, könyvveretek).

A középkori falu a templomtól É-i és Ny-i irányban húzódik, L-alakban, környezetéből kiemelkedő magaslaton. Erről a területről kerámiatöredékeket, és nagyszámú vasból készült használati tárgyat gyűjtöttünk. A vizsgálat módszere 50×50 m-es négyzetekben történő szisztematikus leletgyűjtés volt ezen a területen (2,25 ha). Az ÉK-i sarokban a felszínen egy földbe mélyített ház kemenecmaradványai látszanak, környezetéből vaskés, pénzérme stb. került elő. A többi házra csak a felszíni kerámia és fémleletek utalnak.

A település É-végében egy – feltételezhetően – kovácsműhely nyomaira bukkantunk. Közepes mennyiségű kerámia mellett kb. 20 kg összszúlyban félkész és kész vas használati eszközöket, szerszámokat és vasbucát találtunk a műszeres leletfelderítés során. A geofizikai felmérés eredménye igazodott a felszíni leletgyűjtés eredményeihez, tehát a település földbe mélyített objektumai jelentkeztek ilyen módon is.

A terület többi részét extenzív terepbejárással, valamint műszeres leletfelderítéssel vizsgáltuk meg. Ennek eredményeképpen megállapítottuk, hogy az ÉNy-i, legmagasabb dombon bronzkori és szarmata településnyom található a felszínen gyűjtött kerámia töredékek, valamint a kisszámú fémleletek alapján.

Egy kis területen neolitikus szórványokat is találtunk az É-i részen, így ez a település valószínűleg a most vizsgált területtől É-ra található.

Munkatársak: Bakos Gábor, Fábíán Sára, Galkó József, Honti Szabolcs, Kertész Gabriella, Polyák Teodóra, Szegedi Kristóf és a Miskolci Egyetem hallgatói.

HORVÁTH ANTÓNIA

221. Mezőnagymihály, Király- vagy Márk-halom (KÖH 80999)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) **R**

A lelőhelyen a Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei területein projekt (KEOP-3.1.2./2F/09-11-2013-0041), 9. alprojekt keretében végeztünk geodéziai (2 ha) és geofizikai felmérést (1 ha) 2014 november 3. és 5. között.

A Márk-halom rézkori kurgánsír. Tetején geodéziai mérőpont található, mely erősen zavarja a geofizikai képet. A környékén látható anomáliakoncentráció talán a központi sírhoz köthető. A kurgán D-i felén további három kör alakú anomália figyelhető meg, melyek későbbi betemetkezések, bolygatások is lehetnek. A kurgántól ÉNy-ra található természetes dombháton található régészeti leletanyag valószínűleg az ide temetkező közösség lakóhelyét jelzi.

Munkatárs: Honti Szabolcs.

PUSZTAINÉ FISCHL KLÁRA

222. Mezőnyárad határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) **Ő, U, R, B**

A Gazdasági Operatív Program keretében zajló Szélessávú körzethálózati fejlesztések tárgyában megvalósítandó GOP-3.1.2-12-2012-0018 azonosító számú pályázat részeként kiépítendő optikai kábel projekthez végzett a Herman Ottó Múzeum előzetes régészeti dokumentáció készítéséhez kapcsolódó terepbejárást 2014. szeptember 18. és október 2. között Borsod-Abaúj-Zemplén megye DNy-i részén. Ennek során a település határában az alábbi új lelőhelyeket lokalizáltuk:

Gyepőtörés Kelet (KÖH 87663): A lelőhely Mezőnyáradtól DNy-ra, 700 m-re, a 3-as sz. főút közvetlen közelében, attól D-re, a Száraz-tó-ér jobb teraszán helyezkedik el, attól mintegy 300 m-re Ny-ra. A terület mezőgazdasági művelés alatt áll; a bejáráskor friss szántás borította, mely jó látási viszonyokat biztosított. Egy 130×80 m-es területen szórványosan találtunk őskori kerámiatöredékeket és pattintott kőeszközt.

Gyepőtörés Nyugat (KÖH 87665): A lelőhely a tardi elágazástól K-re, 350 m-re, a 3-as sz. főút mellett, attól D-re, a Lator-patak bal teraszán, a pataktól 100 m-re helyezkedik el. A terület mezőgazdasági művelés alatt áll; a bejáráskor friss szántás borította, mely közepesen jó látási viszonyokat biztosított. Egy 70×30 m-es területen neolitikus, rézkori, bronzkori kerámiatöredékeket, egy pattintott kőeszközt és paticsokat gyűjtöttünk.

Munkatársak: Fekete László, Nagy Zoltán, Simon József, Galkó József, Juhász Ádám és Toronya Zsolt.

TÓTH KRISZTIÁN